

Hlouby naslouchání

Svět propojený zvukem

Marie Čtveráčková

(Synth Library Prague)

Objevování tvůrčího a transformačního potenciálu poslechu skrze jednoduché a poetické aktivity s poznámkami ke kontextu živého zájmu o význam naslouchání a možností zvuku v tvůrčí praxi.

Trvání: je na vás, u poslechových aktivit se nevyplatí chvátat, záleží tedy na počtu zúčastněných a jejich chuti zapojovat se a reflektovat

Počet lidí ve skupině: menší skupinky (do 10 osob) fungují lépe

Místo: kdekoli, je ale třeba počítat s akustikou a zvuky daného místa

Pomůcky: někomu pomůže zapisování, ale není to nutné, stejně jako u hudební improvizace se můžeme inspirovat k tomu, že spoléháme na svou paměť a trénování schopnosti konkrétní zážitek usadit v těle a zakomponovat ho do svého fungování

Varianta z hlediska přístupnosti: Všimla jsem si, že pro některé osoby je výzva k poslechovým cvičením velmi abstraktní a musí si k nim hledat cestu déle. Vzhledem k tomu, že aktivity jsou zaměřené na sluch, nejsou uzpůsobeny pro neslyšící.

Trigger warning: Při aktivitách, kdy vyzveme zúčastněné ke zklidnění a koncentraci, obrácení pozornosti k vnějším zvukovým podnětům i vlastním myšlenkám, se samozřejmě mohou objevit myšlenky a pocity, které jsme v tempu běžného dne opomíjeli *y. Pro mě osobně byly například některé aktivity podobné meditacím těžké v období zhoršených úzkostných stavů.

Úvod

Poslechem k pozitivní proměně sebe sama i našeho společného světa

Ve společném rozposlouchávání, sladování a posilování důvěry ve vlastní smysly a hlasy a vůbec celé tělo a jeho kritické vnímání je obsažen veliký potenciál k tomu, vnímat, prožívat a vztahovat se jinak. Rozhodnutí otevřít se všem zvukům a promýšlení nejrůznějších dynamik zvukové krajiny s sebou nese **připomínku** nepříjemných zážitků a skutečností. Přináší také uvědomění, že náš způsob poslechu, a tedy to, čemu věnujeme pozornost, je formován kulturou, ve které žijeme. Pokud si najdeme čas na poslech, můžeme probouzet celé tělo a zkoumat širokou paletu vlastních emocí a preferencí **hlouběji**. Uvědomělý, vnímavý nebo také „hluboký poslech“ nám může pomoci znovuobjevit důležité vztahy a provázanosti, které nám mohou být oporou, stejně jako naše „přiložené ucho“ by mělo být oporou našim bližním. Vnímavé naslouchání – tiché, klidné uvědomění – pomáhá hojení. Díky, že jste se rozhodli*y naslouchat zhluboka.

Zvukový obrat a jak hluboko se dá proposlouchat

V posledních letech pozoruji větší zájem o téma a praxi naslouchání, nejen ve feministických kruzích, kde je jedním z nástrojů boje proti útlaku. Na výtvarných školách si všímám velkého zájmu o práci se zvukem a hudbou. V souvislosti s veřejným prostorem se více mluví o vlivu hluku na naše zdraví i na život jiných zvířat, i o tom, že blahodárné ticho zůstává výsadou privilegovaných. Zvuková studia se propojují už desítky let s mnoha dalšími vědeckými a uměleckými obory a o tzv. zvukovém obratu se dá hovořit již od 19. století.

„Badatelé v oblasti ‚sound studies‘ zkoumají nejen vývoj akustického vědění a kulturní procesy, díky kterým se z technologických možností stávají zvuková média, ale také to, jak se různé praktiky naslouchání formovaly kolem konkrétních technologií, kulturních forem nebo vědeckých postupů.“ – Anna Kvíčalová¹

O naší společnosti se často mluví především jako o vizuální. Jak píše i Anna Kvíčalová, zrak byl historicky spojován s racionalitou a objektivitou, zatímco sluch byl považován spíše za něco spirituálního, spojeného spíše s emocemi. Významnou roli zvuku a sluchu, například pro vědu, ale i v našich každodenních interakcích, si tedy stále musíme připomínat. Je třeba také připomínat, že existují různé smyslové kultury.

Také původkyně pojmu „**Deep Listening**“ neboli hluboký poslech, filozofka a zvuková umělkyně Pauline Oliveros, se inspirovala i vnímáním původních obyvatel Severní Ameriky. Do zvukového umění přinesla úvahy o potenciálu naslouchání i mimo hudební tvorbu, o zvuku jako o komunitní praxi, stejně jako feministické a queer perspektivy.

*„Poslouchejte všemi různými způsoby všechno možné, abyste slyšeli*y, nehledě na to, co zrovna děláte. Takové zaujaté poslouchání zahrnuje zvuky každodenního života, zvuky přírody, naše vlastní myšlenky i hudební zvuky.“ – Pauline Oliveros*

O odkazu zkušenosti původních obyvatel píše například také Robin Wall Kimmerer, botanička, kterou naslouchání ekosystému přivedlo k touze naučit se jazyk rostlin.

1 https://svet.rozhlas.cz/anna-kvicalova-sound-studies-a-obrat-ke-zvuku-8682429#_ftn1

*„Když nasloucháme v divočině, jsme posluchači*kami rozhovorů v jazyce, který není naším vlastním. Myslím si, že to byla touha porozumět tomuto jazyku, který slyším v lesích, co mě přivedlo k vědě, k tomu, abych se v průběhu let naučila mluvit plynně botanicky.“ – Robin Wall Kimmerer, Braiding Sweetgrass²*

Nedávná výstava Mlčící jaro v Národní galerii si vypůjčila svůj název od autorky Rachel Carson, která v šedesátých letech napsala stejnojmennou knihu o dopadech používání pesticidů na krajinu – a především na populaci ptactva – v USA. Bezohledný zásah člověka tehdy zničil populaci ptactva a umlčel písňe jara.³

Náš zájem o zvuk vychází právě i ze zájmu o akustickou ekologii, která má počátky v šedesátých letech. Kromě Carson se zvukem našich ekosystémů, jeho proměnami a vlivem člověka na něj zabýval také kanadský skladatel a environmentalista **Raymond Murray Schafer**, jehož pojem **zvuková krajina** jsme si oblíbili*y.

*„Ke hlukovému znečištění dochází tehdy, jestliže neposloucháme pozorně. Hluky jsou zvuky, které jsme se naučili*y opomíjet. (...) Abychom zlepšili*y zvukovou krajinu světa, musíme se naučit poslouchat.“ – R. Murray Schafer*

Více o akustické ekologii:

<https://agosto-foundation.org/cs/mediateka/acoustic-ecology>

<https://agosto-foundation.org/cs/mediateka/acoustic-ecology/schafer-akusticky-prostor>

<https://agosto-foundation.org/sites/default/files/files/shafer-nova-zvukova-krajina.pdf>

<https://vltava.rozhlas.cz/zvukova-krajina-se-s-industrializaci-postupne-znecistuje-jak-ji-muzeme-chranit-8253399>

<https://cense.earth/cs/manifest-ticha>

Více o hlubokém poslechu, filozofii i praxi Pauline Oliveros:

<https://futuropolis.cz/knihovna/1645/>

<https://www.newyorker.com/culture/culture-desk/listening-as-activism-the-sonic-meditations-of-pauline-oliveros>

https://www.soundportraits.info/wp-content/uploads/2019/06/Oliveros_Pauline_Sonic_Meditations_1974.pdf

² <https://potulnauniverzita.cz/prakticka-ucta-rozhovor-s-robin-wall-kimmererovou>

³ <https://www.ngprague.cz/udalost/4230/mlcici-jaro-umeni-a-priroda-1930-1970>

Aktivita Co a jak posloucháme (úvodní seznamovací aktivita)

Cílem aktivity je představit se ostatním skrze to, jak slyšíme, a uvědomění si, že zvuky vnímáme stále. Naše uši nikdy nespí, slyšíme nepřetržitě, proto nás dokáže probudit budík, ale mnoho zvuků jsme se naučili*y filtrovat, abychom předešli*y zahlcení. Poslech/naslouchání je ale vědomou aktivitou, během níž něčemu „věnujeme svou pozornost“. Při běžném pohybu městem tedy sice slyšíme, ale z proudu myšlenek nás dokážou vytrhnout jen výrazné změny, výstražné zvuky nebo také lidské hlasy, které jsme nastaveni*y analyzovat. Všechno, co jsme na cestě městem slyšeli*y, si tedy většinou nevybavíme tak dobře, jako si vybavíme obrazy.

„Slyšení je prostředek vnímání. Poslouchání je druh pozornosti něčemu, co vnímáme sluchově i psychologicky... Slovo poslouchat má také kulturní historii a jeho dynamika se mění.“ – Pauline Oliveros, Deep Listening: A Composers's Sound Practice

Provázející pokládá otázku na úvod bez doplňování kontextu a záměru.

Co jste dnes slyšeli*y na cestě sem?

Jaký zvuk vás upoutal a co ve vás vyvolal?

Jaký zvuk vás drásá, jaký uklidňuje?

Následuje společná reflexe. Provázející si dělá poznámky a doplňuje kontext (viz cíl aktivity), děkuje za sdílení a podporuje pozitivní přijetí zkušenosti všech zúčastněných.

Fyzikální fun facts o zvuku:

<https://www.umimefakta.cz/fyzika/book/cviceni-zvuk>

<https://www.sciencelearn.org.nz/resources/119-fundamentals-of-waves>

„Vajbujeme“ s tím?

Naše těla jsou z větší části tvořena vodou. Zvuk (vibrace, pohyb, energie) námi tedy skutečně dokáže pohnout, otřást, dokáže nás rozhýbat, harmonizovat, může nám také ublížit. Ať už posloucháme zvukové vlny, nebo se pohybujeme ve vodních vlnách, je to stále jen přelévání energie

Aktivita Skrze sebe do zvukové krajiny

(sólo poslech)

Cílem aktivity je zklidnit se, zvědomit si akt poslouchání a to, jak na nás zvuk našeho prostředí působí.

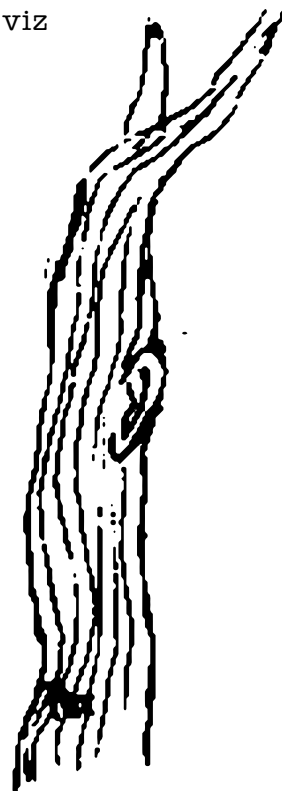
Účastnictvu je nabídnuto, že se na 10 minut usadí nebo postaví v daném prostoru a ponoří se do vnímavého poslechu.

Provázející nabídne, že je možné zavřít oči, což může někomu pomoci soustředit se pouze na zvuk. Může také upozornit skupinu, že se může objevit puzezení k obrácení pozornosti dovnitř a k poslouchání myšlenky, která se náhle objeví, nebo se nám zvědomí určité pochody v těle. To vše máme kapacitu obsáhnout a prozkoumat. Při aktivitě se snažíme minimalizovat svůj pohyb a výrazné zvuky svého těla. To ale není nutné striktně vyžadovat, jen se poté při reflexi dá upozornit na to, jak významnou část naší zvukové krajiny tvoří zvuky produkované námi. Je možné také upozornit na to, že poslouchání je vždy tvůrčí proces. Zvuky si můžeme zkoušet přibližovat, zesilovat nebo zeslabovat přesouváním pozornosti. Můžeme zkoušet vnímat některé zvuky jako souzvuky a přemýšlet, jak spolu ladí nebo neladí. Můžeme zkoušet odhadovat původ zvuků a přemýšlet nad tím, jaké další zvuky jsou tomu, co právě slyšíme, podobné nebo jaké další zvuky bychom právě teď chtěli* y ještě slyšet.

Aktivitu je možné začít zakrytím uší dlaněmi na 10 vteřin, aby se účastnictvo symbolicky otevřelo zvukové krajině a zahájilo svůj zkoumavý poslech.

Provázející si s účastnictvem dohodne citlivý signál k ukončení aktivity. Může to být třeba jen gesto beze slov, ale doporučuji třeba jemný zvoneček, rozeznění zpívající misky nebo poklepání na skleněný džbán, jemný zvuk, který nebude pro zcitlivělý sluch účastnictva nepříjemný.

Na začátek této aktivity může být inspirací i vybraná báseň nebo krátký text, který s nasloucháním a zvuky souvisí, citace od Pauline Oliveros či Robin Val Kimmerer, případně průvodní báseň k naslouchání od Ximeny Alarcón-Díaz viz níže.

Prapůvodní (Native)

*„Vydejte se na procházku nocí. Procházejte se tak tiše, až se vaše chodidla promění
v uši.“ – Pauline Oliveros, Sonic Meditations*

Rituály sonické migrace

Uzemnění se po plavbě mořem snů

(zvuk bublání a mumlání)

Probud'te ve svém těle naslouchání
Jako mořská bytost

Pohybujte se jemně ve vlnách
Jako kdybyste proplouvali* y mořem snů

Vlna za vlnou se ženou
A procházejí celým vaším tělem

Nadechněte se skrze své nozdry
Jemně vydechněte a propojte se se svými vysněnými cestami

Pokračujte v dýchání ve svém rytmu a naslouchajte
spontánním zvukům, které se vynoří z vašeho velrybího hlasu

Následujte pohyby, až pomalu přejdete do bdělé reality

Zvuky se spojují v jednu mohutnou píseň

Až vaše píseň dozní
poslouchajte zvuky, které vaše vlna probudila ve vašem okolí

– Ximena Alarcón-Díaz, z knihy *Bodies of Sound, Becoming a Feminist Ear*
(edit. Irene Revell, Sarah Shin, 2022)

Společná reflexe a diskuse:

Co jste zachytili *y? Jaké změny ve zvukové krajině jste pocítili *y? Jakých zvuků byste chtěli *y víc, jakých méně? Dokážete si představit, jak zvukové prostředí působí například na děti nebo zvířata a jejich komunikaci a zdraví? Vnímali *y jste nějaké rytmy? Jaké tempo má tato zvuková krajina? Jak by se dala celkově charakterizovat?

Zcitlivění a imaginace vysněné zvukové krajiny

Zbystřování sluchu a naší pozornosti může přinášet uvědomění, že naše městská zvuková krajina je extrémně zahlcující a monotónní, plná hlubokých hlasitých zvuků, které znemožňují těm tišším a vyšším prosadit se. Můžeme se tedy po poslechu společně zamýšlet, jak by mohla znít naše vysněná zvuková krajina, kdo by v ní měl mít hlas a jak by se takové zvukové atmosféry dalo dosáhnout. Jak o ni pečovat, aby zůstala stále přívětivou pro všechna zvířata včetně nás.

Kdo a co má vliv na složení zvukové krajiny?

Proč má někdo/něco tolik prostoru a někdo jiný/něco jiného je umlčován/umlčováno?

Jak to souvisí s naší představou o světě a tvůrčí aktivitou v něm?

Další otázky k poslechu od Pauline Oliveros

Jaká je vaše nejranější zvuková vzpomínka? Co ve vás vyvolává?

Slyšíte zvuky ve svých snech? Co slyšíte? Jaký to na vás má vliv?

Které zvuky vám připomínají domov?

Kolik zvuků dokážete slyšet najednou?

Co slyšíte nyní? Jak se to proměňuje?

Jste si jisti *y, že slyšíte opravdu všechno, co je tu ke slyšení?

Jaký zvuk máte nejraději?

Napadají vás nějaké další otázky?

Aktivita Sonická meditace

Společný poslech, slad'ování a znění

Zvuk, znění a poslech jako komunitní aktivita

Sonické meditace – instrukce (možná by se dalo říct rituály) pro společný aktivní poslech, dýchání, vytváření zvuků, naladění, souznění, posílení i hojení. Do světa traumatizujících politických událostí a rodícího se zvukového umění, které nedávalo důraz na melodie a rytmy, ale na konkrétní zvuky, jejich autonomii i experimenty se zvukovou technikou, hudebními technologiemi, hierarchiemi i participací, přinesla Pauline Oliveros feministické myšlenky a především konkrétní návrhy, jak hierarchie a stereotypy společně nabourávat. Meditace psala sama Oliveros i další účastníci*ice setkání s ní. Byly věnovány seskupení žen, které společně zvukově improvizovaly, hudební vzdělání zde nebylo podmínkou a základní ideou bylo, že zvukové vyjádření a zážitek společného znění by měly být dostupné všem.

Projděte si další krátké texty Pauline Oliveros a vyberte si, jaký by se vám nejlépe hodil.

https://www.soundportraits.info/wp-content/uploads/2019/06/Oliveros_Pauline_Sonic_Meditations_1974.pdf

Pokud jde o společné znění, jsou vítané všechny zvuky a všechny hlasy. Je vhodné zmínit, že hlasově se projevovat může být pro mnohé náročné. A sonická meditace může být jednou z forem, jak objevit radost z hlasu a znění, jak hlas můžeme posílit a najít polohu, v níž nám mluvení a zpěv budou příjemné, kdy objevíme proud energie a vzduchu, na kterém naše myšlenky a emoce budou proudit ven s lehkostí.

Meditace ale začínají zaměřením na vzájemný poslech, který je zásadní pro jakoukoli proměnu a budování vztahů i následné slad'ování, které se bude dít samovolně – nemusíte nad ním přemýšlet. Skutečně budete pozorovat, že skupina například po chvíli společného znění sama utichne.

Sonická meditace může být i zajímavou „rozvíčkou“ před protestem, kde chceme společně skandovat, nebo před nějakou skupinovou prací, kdy se na sebe chceme naladit.

Meditaci je možné provádět v kruhu vsedě, vestoje – není nutné být v kruhu, ale nám se takové uspořádání osvědčilo. Případně se lze zeptat zúčastněných, co preferují. Je třeba zajistit komfortní prostředí, kde není zima nebo dráždivé světlo apod. Během poslechu provádějící průběžně dávají instrukce v závislosti na vybrané meditaci, je vhodné účastnictvo pozorovat a citlivě reagovat na změny ve skupině.

Můžeme se pak zamyslet nad tím, co pro nás znamená objevení takového propojení a sladění. Jak to souvisí s tím, co pro nás znamená komunita a vzájemná důvěra. A zda si přejeme zažívat více takových komunitních rituálů. Případně co nám v objevování potenciálu komunitních praxí brání.

Nádech/výdech

Začněte poslechem svého dechu. Zesilte zvuk dýchání tím, že si uši zakryjete dlaněmi. Poslouchejte, jak se váš dech postupně mění ve zvuk větru.

Může to být lehký větřík, nárazový vítr, kvílící vichřice nebo jakýkoli jiný druh větru.

Proměňte svůj dech ve vítr slyšitelný v prostoru. Sundejte dlaně z uší a váš vítr se postupně propojí se zvuky větru ostatních přítomných, až se všechny proudy spojí v jeden.

Vítr utichá a vy nasloucháte klidu.

– Pauline Oliveros, Sonic Meditations

Aktivita Poslechová procházka

Úvod

Vyjděme ven a poslouchejme!

Měli*y bychom si častěji pokládat provokativně jednoduché otázky. Třeba: Co a jak vlastně posloucháme? A proč? A to nejen pokud jde o hudbu.

Jednou z forem, jak si na tyto otázky odpovědět i jak to změnit, jsou poslechové procházky. Takové aktivity samozřejmě vyžadují dostatek času i již zmíněnou otevřenost a ochotu „přivodit si“ změnu vnímání. Zdánlivě všední úkol „vyjdi ven a naslouchej prostředí, ve kterém se nacházíš, prozkoumej svět ušima“ ale přináší zajímavé výsledky. Stejně jako delší doba strávená s hudbou nebo hudební tvorbou naše vnímání posune, i taková poslechová procházka nám může zvýšit citlivost a rozšířit nejen obzory poslechu. Na cestě z procházky si často užíváme mírně posunuté vnímání.

Takzvané soundwalks nebo listening walks jsou známým žánrem nejen zvukového umění, ale také výzkumným a popularizačním nástrojem pro biologii, environmentalistiku, architekturu nebo urbanismus.

[Soundwalking – Hildegard Westerkamp](#)

<https://agosto-foundation.org/cs/meditanka/acoustic-ecology/soundwalking-hildegard-westerkamp>

[Soundwalk from Home – Hildegard Westerkamp](#)

<https://www.museumofwalking.org.uk/wp-content/uploads/2017/08/Soundwalk-from-Home.pdf>

Příprava

U procházek je důležité přinést podněty k přemýšlení. Určit si, kde se na cestě zastavíme a společně zreflektujeme zvuky, myšlenky a pocity. Přinášíme nabídku, jak o naslouchání a zvuku přemýšlet.

Je vhodné dopředu prozkoumat, kde se nacházejí zajímavé zdroje zvuku. Procházka je však vždy improvizací, zvuková krajina se proměňuje stejně jako dynamika skupiny poslouchajících. Mnohokrát nás může překvapit nejen nečekaný vnější podnět, ale i naše reakce, které se proměňují s načerpanými zkušenostmi, naším rozpoložením i podle toho, s kým na procházku vyrážíme a co dané osoby přinášejí.

Mezi vybranými stanovišti je dobré procházet v tichosti a soustředit se na zvuk prostředí. Provázející vyzve zúčastněné, aby spolu během procházení nehovořili*y. Je možné rozdat papíry a tužky, aby si účastníci*ice mohli*y dělat poznámky a při zastavení si snáze vybavili*y, co je zaujalo, jak se cítili*y a kam je jejich myšlenky zavedly.

Na procházce kolem Kafkárny je zajímavé zastavit se například u železničního podchodu nebo na druhé straně u vjezdu do tunelu. Zahrádky mezi vilami přinášejí možnost poslouchat ptactvo, hlavně na jaře a v létě. Krajina v tamní lokalitě je poměrně pestrá a na město celkem přívětivá. Je možné vyzkoušet si, kam až doslechneme, protože výhled je opravdu do daleka.

Z mé zkušenosti mají poslechové procházky velký aktivizační potenciál. Skupina lidí zaujatých prostředím a motivovaných věnovat svému okolí pozornost je úkaz, který se nevidí příliš často. Věřím, že procházka je jedním ze způsobů, jak se zbavovat lhostejnosti, posilovat sebejistotu a uvědomovat si právo na kritické vnímání prostředí, ve kterém žijeme.

Osobám vysoce citlivým nebo osobám s úzkostmi a těm, které procházejí psychicky náročným obdobím, doporučuji zkusit přistupovat k hlubšímu naslouchání s hravostí. Může se vám stát, že zklidnění přinese myšlenky a emoce, na něž předtím nebyl čas. Na procházku s citlivými osobami je lepší vyrazit do jemnějšího prostředí, vyhnout se extrémně hlučným a zahlcujícím zvukovým krajinám. Je třeba začínat zlehka.

Po návratu z procházky, která může trvat 30–60 minut či déle, je možné zkusit společně vytvořit

mapu navštívené zvukové krajiny,
grafickou partituru.

Při tvorbě mapy zvukové krajiny se snažíme pečlivě zaznamenávat zvukové jevy a usadit je do skutečné mapy okolí. Aktualizujeme ji několikrát ročně, všímáme si, co se mění a proč. Zakreslení do mapy je ale také vhodnou aktivitou na závěr, kdy si znovu vybavujeme slyšené a během zakreslování zážitky společně reflektujeme. Můžeme také přemýšlet o tom, s jakými zvuky bychom chtěli* y dále pracovat, pokud je ve skupině někdo, kdo tvoří hudbu, případně používá zvuk v instalacích apod. Diskutovat se dá také o tom, co to znamená vytrhnout zvuk z původního kontextu a kde už začíná určitý extraktivismus při práci s terénními nahrávkami.

Grafická partitura je volná vizuální forma, která může vzniknout z inspirace tím, co jsme slyšeli* y a jak to na nás zapůsobilo. Může se stát inspirací pro další osoby, které mohou podle partitury zkusit danou zvukovou krajinu ztvárnit pomocí svého hlasu, hraním na jakékoli hudební nástroje nebo nejrůznější objekty. Grafické partitury mají tradici i v českém výtvarném prostředí. Zajímavým příkladem ztvárnění určité zvukové krajiny jsou například obrazy Olgy Karlíkové, kterou fascinoval ptačí zpěv.

Literatura:

<https://knihy.artmap.cz/en/agon-orchestra---graficke-partitury-a-koncepty-graphic-scores-and-concepts-cd-petr-kofron-martin-smolka/>

https://www.ped.muni.cz/kvv/archiv/praxe/web_praxe_2008/cd_ped_projekt/data/006_graficke_partitury.html

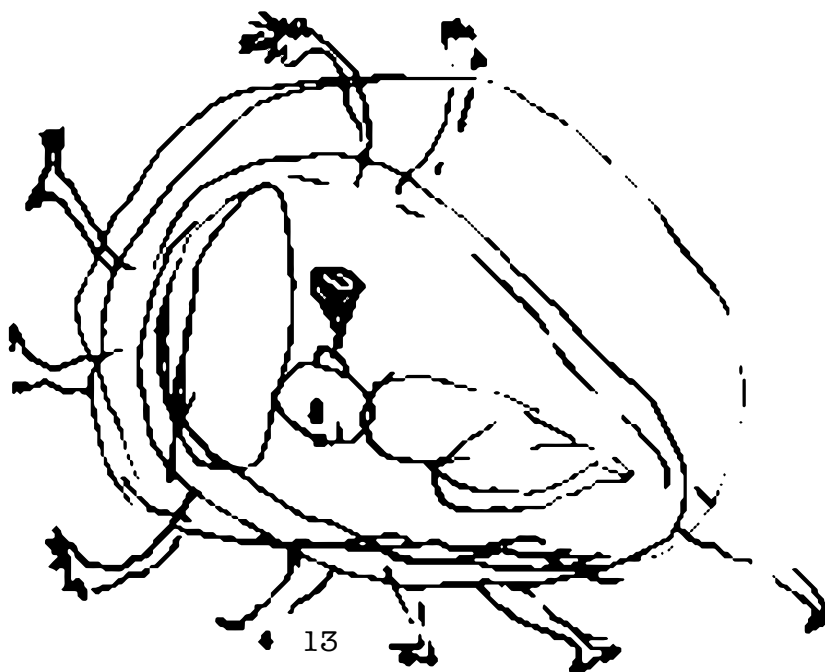
<https://www.doc.cc/articles/graphic-notation>

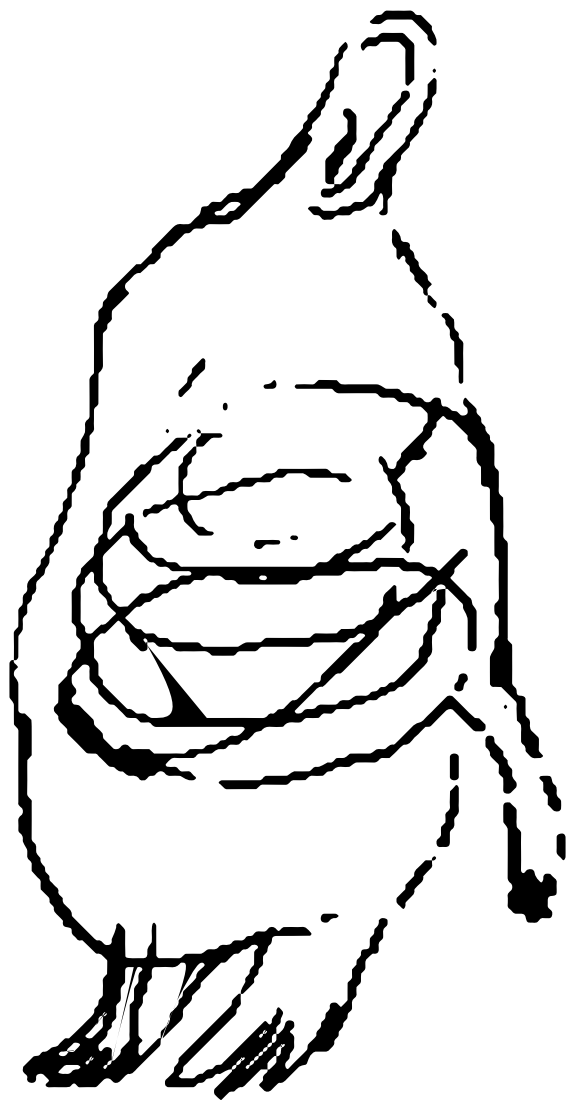
Nahrávání

K procházce je možné přidat i rozměr zachycování zvuků, ale první procházku doporučuji realizovat bez technologií. Do další můžete zapojit přenosné rekordéry. Stačí mobilní telefony, většina moderních chytrých telefonů má zabudované kvalitní mikrofony a aplikaci „Záznamník“. Při návratu z procházky si můžete zvuky přesunout na společné úložiště, poslechnout si je izolovaně a zkusit hádat, kde se daný zvuk vyskytl a kdo/co byl/bylo jeho původcem. Případně opět přemýšlet o tom, jak se mocenské struktury zrcadlí ve zvukové krajině kolem nás.

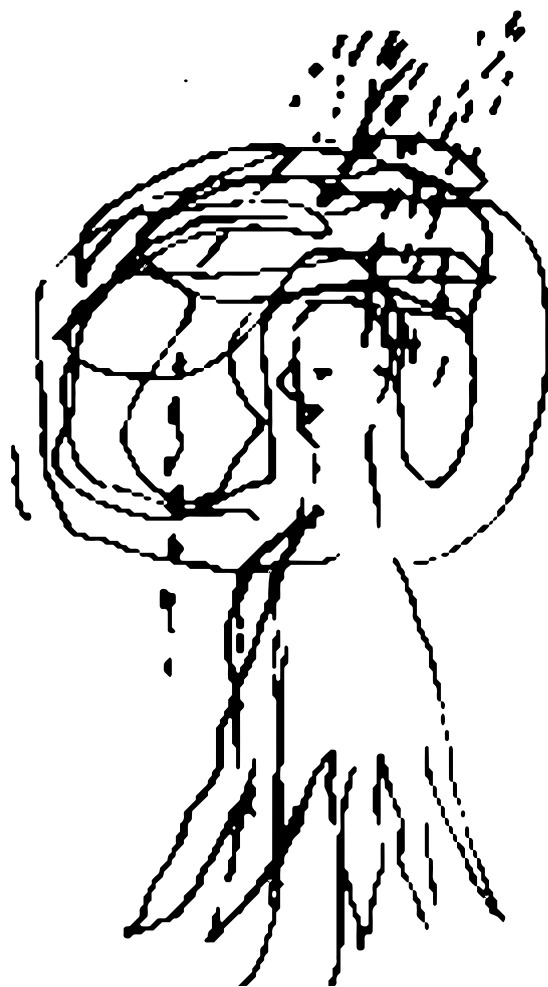
Marie Čtveráčková aka Mary C je hudebnice, kurátorka, lektorka a hudební publicistka. Jako redaktorka působila v Českém rozhlasu v Radiu Wave a připravovala hudební pořad Scéna s Mary C. Je spoluzakladatelkou kolektivu ZVUK a Synth Library Prague, prostoru pro sdílení, tvorbu, diskusi a experimenty v oblasti elektronické hudby a zvuku. Společně se skladatelem a producentem Martinem Hůlou pod názvem Kreation více než pět let organizují hudební workshopy a přednášky pro děti i dospělé zaměřené na popularizaci nových způsobů poslechu a hudební tvorby i možností hudebních technologií. Jako kurátorka hudebně-vzdělávacích akcí spolupracovala s Goethe-Institutem na sérii Music Ports, s Palácem Akropolis na festivalu No One Future, s MeetFactory a platformou SHAPE na mezinárodním vzdělávacím setkání Synapse nebo s festivalem Lunchmeat na Symposiu Collective Affairs. V rámci Synth Library Prague formovala kolektiv hudebnic Trigger, který publikoval i stejnojmenný magazín. Ve svých aktivitách se zabývá také socioekonomickým kontextem zvuku a hudby, dostupností a bořením stereotypů na hudební scéně a v oblasti hudebních technologií. Přednášela jako hostující lektorka a vedla workshopy na Univerzitě Karlově nebo AVU, festivalech Heroines of Sounds v Berlíně, Construction v Dnipru, Ment v Lublani, Electric Spring ve Vídni nebo Nuits Sonores v Lyonu.

„V rámci projektu Synth Library se zabývám hudbou a zvukem, teoreticky i prakticky, a jejich politickým, sociologickým a ekonomickým kontextem. Zásadním tématem je pro mě dostupnost nástrojů i vědění a možnosti jeho sdílení, spolupráce, společného neformálního učení i odnaučování. Snažíme se nabídnout zdroje, které nám pomohou vystoupit za hranice konvencí, stereotypů a zavedených hierarchií nejen v hudební tvorbě, ale i ve společnosti obecně. V Synth Library žijeme hudbou a zvukovým uměním, ty jsou ale ve společnosti zpravidla přehlušovány strachem, nenávistí a útlakem slabších, často ve jménu rychlého finančního zisku. Vyznáváme hodnoty zakořeněné ve vzájemném respektu, rovnosti, pluralitě, vzájemném naslouchání a radikální otevřenosti, která potřebuje bezpečnější prostor a odvahu, abychom společně mohli narušovat hierarchie kapitalismu a kolonizace. Během našich poslechových procházek Nehudba nemíst se soustředíme na rozšiřování své schopnosti a kapacity naslouchat a na poetickou i politickou stránku zvuku kolem nás. Tyto aktivity můžeme vnímat jako součást zvukového umění – svým selektivním poslechem aktivně tvoříme zvukový útvar. Můžeme je ale vnímat také jako součást zkoumání v oboru akustické ekologie nebo jako aktivismus ve veřejném prostoru.“*

Kafkárnu
cyklus

Cyklus Tělem na Kafkárnu vznikl v rámci
projektu ZELENÁ TRANSFORMACE UMPRUM,
NPO_UMPRUM_MSMT-2132/2024-4

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU